

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 23 d. nutarimo Nr. 351 „Dėl valstybinių Alių, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I), Diržamenių, Gegužinės, Geidukonių, Kazimieravos telmologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų ir nuostatų ir valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio ribų plano ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas), kuriame nauja redakcija dėstomas nutarimas ir telmologinių draustinių nuostatai.

Projektas parengtas vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymo (toliau – STĮ) 9 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad atskirų draustinių nuostatus tvirtina juos steigiančios institucijos.

Projektu siekiama suderinti valstybinių Alių, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I), Diržamenių, Gegužinės, Geidukonių, Kazimieravos ir Aukštojo tyro telmologinių draustinių nuostatus (toliau – nuostatai), patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351 „Dėl valstybinių Alių, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I), Diržamenių, Gegužinės, Geidukonių, Kazimieravos telmologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų ir nuostatų ir valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio ribų plano ir nuostatų patvirtinimo“, su 2016 m. spalio 18 d. Seimo priimtu Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24-1, 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32-1 straipsniu įstatymu, 2018 m. rugsėjo 27 d. Seimo priimtu Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 9, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymu ir Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. birželio 6 d. priimtu Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu.

Nuostatų turinys neatitinka naujos saugomų teritorijų nuostatų sąvokos, kuri apibrėžta STĮ 2 straipsnio 37 dalyje, taip pat STĮ 9 straipsnyje numatyto veiklos draustiniuose reglamentavimo. Vadovaujantis STĮ 9 straipsnio 5 dalimi, atsižvelgiant į šio Įstatymo 8 straipsnyje nurodytų gamtinių ir kompleksinių draustinių rūšis ir jų steigimo tikslus, taip pat į kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamųjų kultūros vertybių ypatumus ir draustinio išskirtinę vertę, apsaugos ir tvarkymo reikalavimai bei etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai nustatomi draustinio nuostatuose. Draustiniams, kuriems nėra patvirtinti individualūs nuostatai, apsaugos ir tvarkymo reikalavimai bei etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai nustatomi bendruose gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose. STĮ 9 straipsnio 3 dalies 8 punkte (įsigaliojusiame 2019 m. gegužės 1 d.) numatyta, kad reikalavimai stoginėms, skirtoms laisvai laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui draustiniuose, nustatomi draustinio nuostatuose. Atsižvelgiant į tai, nuostatus siūloma papildyti etnografinio regiono architektūros ir sodybų

planavimo tradicijomis pagrįstais reikalavimais, taip pat reikalavimais laisvai laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų stoginėms.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“, nebeliko kai kurių galiojančiuose draustinių nuostatuose nurodytų rūšių. Šiuo požiūriu buvo tikslintos draustiniuose saugomos rūšys. Be to, visi šie draustiniai kaip buveinių apsaugai svarbios teritorijos yra priskirti Europos ekologiniam tinklui „Natura 2000“. Kai kuriems iš jų aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ buvo nustatyti apsaugos tikslai. Atsižvelgiant į tai, peržiūrėtos ir patikslintos draustiniuose saugomos Europos Bendrijos svarbos vertybės ir jų apsaugos poreikiai.

Kadangi keičiasi daugiau nei pusė nuostatų punktų, jie dėstomi nauja redakcija.

Projektas atitinka Vyriausybės programos nuostatas.

Projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Atliktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas.

Projekto įgyvendinimui nereikės papildomų lėšų.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo informacinėje sistemoje (TAIS). Su visuomene konsultuotasi projektą paskelbus TAIS, siekiant supažindinti su teisiniu reglamentavimu, nustatomu valstybiniuose telmologiniuose draustiniuose. Visuomenė pastabų ir pasiūlymų TAIS nustatytais terminais nepateikė.

Projekte sąvokos ir terminai neįtvirtinami.

Projektas du kartus teiktas derinti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Kultūros ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai. Projekto pakartotinis derinimas buvo reikalingas dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. birželio 6 d. priimtų Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 2, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 20-1, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymų, kurie įsigaliojo 2020 m. sausio 1 d.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Kultūros ministerija, Žemės ūkio ministerija ir Susisiekimo ministerija Projektą derino be pastabų.

Lietuvos savivaldybių asociacija Projektą persiuntė įvertinti savivaldybėms, kurių veikla, teritorija ar turtiniai santykiai tiesiogiai siejasi su Projektu. Savivaldybės išvadų dėl Projekto nepateikė.

Beveik į visas Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta.

Dėl 6 pastabos, kurioje nurodoma, kad *projektuose nėra numatyta, kokios yra skatinimų įgyvendinimo priemonės, vertintina, ar bus ir kaip realiai gali būti įgyvendintos minėtos siektinos skatinimo priemonės ir tikslai*. Atkreipiame dėmesį, kad draustinių nuostatuose nurodytos skatinamosios priemonės yra savanoriškos, rekomendacinio pobūdžio, jos jau buvo numatytos draustinių steigimo metu ir yra skirtos atkreipti dėmesį, kokios veiklos draustinyje prisidėtų prie palankios saugomų rūšių ir Europos bendrijos svarbos buveinių apsaugos būklės užtikrinimo. Todėl specialus finansinis ar kitoks mechanizmas jų įgyvendinimui nenumatomas. Be to, atkreipiame dėmesį į tai, kad nuostatuose nurodyta, jog Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas natūralių buveinių apsaugos priemones. Būtent šios priemonės, rengiant minėtus dokumentus, ir sudarys sąlygas realiai įgyvendinti siektinas skatinamąsias nuostatas, suformuluotas draustinių nuostatuose.

Projekto derinimo metu pastabas nuostatų projektams pateikė Valstybinė miškų tarnyba

(toliau – tarnyba). Tarnyba pasiūlė atsisakyti draustinių nuostatuose numatyto draudimo „miško kirtimais ar kitais darbais pažeisti saugomų rūšių radavietes“ kaip nekonkretaus, neobjektyvaus, sukeliančio korupcijos riziką bei sudarančio prielaidas draustiniuose uždrausti bet kokią ūkinę veiklą, taikyti sankcijas už „pažeidimus“, remiantis vien tik subjektyvia pareigūno nuomone. Tarnyba rašte taip pat pateikė siūlymą nuostatų projektuose minėtą draudimo formulotę pakeisti į „vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes“. Atsižvelgiant į šį tarnybos pasiūlymą, draustinių nuostatuose naudojama formulotė patikslinta. Manome, kad tokia formulotė ūkinės veiklos neuždraudžia, o tik nustato sąlygą vykdyti ūkinę veiklą taip, kad ji nepažeistų ar nesunaikintų saugomų rūšių radaviečių ar augaviečių, registruotų Saugomų rūšių informacinėje sistemoje. Pažymėtina, kad pareigūnas, priimdamas sprendimą dėl saugomų rūšių augaviečių ar radaviečių pažeidimo (sunaikinimo), gali pasitelkti saugomos teritorijos direkcijos specialistus ar kitus atitinkamos srities ekspertus.

Projektas darbo tvarka suderintas ir patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Taip pat darbo tvarka buvo pateiktas prašymas pateikti paaiškinimus, ar nebus susilpninta draustinio apsauga dėl draustinių nuostatų 7.2 p. numatytos išimties, kad draustinio hidrologinis režimas gali būti keičiamas, jeigu pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbai bus numatyti vidinės miškotvarkos projektuose. Atkreipiame dėmesį, kad vidinės miškotvarkos projektų derinime dalyvauja saugomų teritorijų direkcijos, todėl manome, kad nagrinėjamu atveju, tai būtų pakankamas saugiklis, užtikrinantis tinkamą draustinio apsaugą.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupės (Grupės vadovas – Algirdas Klimavičius tel. 8 686 17295, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt) vyriausioji specialistė Giedrė Šarkutė-Stončienė, tel. 8 695 58108, el. p. giedre.stonciene@am.lt. Projektas parengtas bendradarbiaujant su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nuostatų projektas, 22 lapai.
3. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

Giedrė Šarkutė-Stončienė, 8 695 58108, el. p. giedre.stonciene@am.lt